

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13, Telefon 2440 in 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri, Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din, Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani, Poštni čekovni račun št. 11.409

Objektivna ameriška slika Nemčije Vzroki nemškega hitlerizma in komunizma

Veliki ameriški dnevnik »New York Evening Post« je poslal ob koncu lanskega leta v Nemčijo svojega najboljšega urednika H. R. Knickerbockera, da prouči tamkajšnje razmere in poda Ameriki pravo sliko o Nemčiji. Knickerbocker je to delo opravil zelo temeljito in izdal rezultat svojih študij tudi v knjigi »German Crises«. V Nemčijo je prišel z natančno določenimi vprašanji: Kdo bo v Nemčiji zmagal, nacionalisti ali komunisti? Kakšne bodo posledice za svetovno gospodarstvo? More li nastati državljanska vojna? More-li Nemčija plačati reparacije? Ali jih bo plačala? More-li poravnati svoje zasebne obveznosti? Ali jih bo poravnala? Kaj je Nemčija storila z denarjem, katerega ji je posodila Amerika? Na vsa ta vprašanja je našel Knickerbocker tudi odgovore.

Brez dvoma je, pravi pisec, Nemčija danes največja industrijska sila v Evropi; v finančnem oziru pa je najbolj negotova, politično najbolj razvrednotena, socialno pa sod smodnika, ki vsak trenutek lahko eksplodira. Njegova nadaljnja izvajanja nudijo porazno sliko prereza skozi materialno in duhovno stanje današnje Nemčije. Knickerbocker je obiskal legla komunizma v okolici Berlina, pogovarjal se s štabom narodno-socialističnega pokreta v Monakovem in stopil v stik z vsemi važnimi osebami. Posebno temno pa slika socialno stanje, brezposelnost in njene posledice. Stotisoči Nemcev umirajo že mesece in mesece od lakote in cele rodbine morajo živeti od najnižjih podpor, ki znašajo na mesec okoli 18 nemških mark, približno 240 Din.

Da so njegove navedbe resnične, dokazujejo nešteti konkretni primeri, ki jih omenja. Število vseh brezposelnih v Nemčiji pa znaša okoli 6 milijonov, kar pomeni, da je skoraj vsak deseti Nemec brez zaslužka in kruha. Ta brezposelnost je pravi vzrok komunizma in hitlerizma. Seveda je poleg te strašne bede opazil ponekod tudi še luksuz, toda polagoma izginja, umira prav povsod. Berlin pleše, se zabava, restavracije, kavarne, kabareti, bari, gledališča pa vendar propadajo; konkurzi se strahovito množe.

Medtem, ko množijo brezposelni ročni

delavci vrste komunizma, postajajo oni intelektualci, ki so brez zaslužka in kruha, pristaši Hitlerja, kateremu se pridružuje tudi skoraj vsa mladina. Kakor je za delavce komunistični znak simbol upanja v boljše socialne razmere, tako je ključni križ narodnih socialistov znak bodoče nove, velike, bogate in srečne Nemčije. Ta križ ne pomeni samo ukinitve plačevanja reparacij, ampak tudi razveljavljanje versajske mirovne pogodbe. Hitlerjev pokret je danes tako močan, da se mu mora uklanjati tudi dr. Brüning. Vse njegove prejšnje in sedanje izjave proti reparacijam so koncesije Hitlerju. Posebno pa je proti reparacijam mladina, ki je dozorela po vojni. Danes ima Nemčijo trinajst in pol milijona političnih državljanov, ki še niso sodelovali v svetovni vojni. Vsi ti odklanjajo vsako odgovornost za ono, kar so storili njihovi predniki in ne marajo prevzeti obvez izvrševanja mirovnih določb. Youngov načrt določa 55-letno plačevanje reparacij; to plačevanje bi tedaj obremenjevalo tudi Nemce, ki sploh še niso rojeni. Zato so vsi povojni Nemci proti reparacijam in jih bodo nehali plačevati za vsako ceno. V narodni zavesti so reparacije sploh že mrtve. Amerika, pravi Knickerbocker, mora s tem računati, in če se bo plačevanje še nadalje forsiralo, bodo propadli tudi zasebni krediti, dovoljeni Nemčiji. Prizadeta bi bila potem najbolj Amerika, ki ima v Nemčiji investirane milijarde dolarjev, stotinko vsega svojega premoženja ali več kakor povsod drugod v svetu.

Pisec navaja dalje izjave Ostwalda, Spenglerja, Hitlerja, generala von Eppa itd. in vse so enake: Reparacije so mrtve! Nemčija jih ne more in ne bo plačati. Zato se Knickerbocker boji, da se bo razmerje med Nemčijo in Francijo še stalno slabšalo; če pa bi Francija segla po ekstremnih sankcijah, bi to pomenilo začetek vojne vseh proti vsem. Zato apelira na ameriške Zedinjene države, naj z energično intervencijo rešijo svoje investicije v Nemčiji. To tudi že izvajajo, kajti vse ameriško zavzemanje za Nemčijo, je v bistvu namenjeno samo reševanju ameriških dolarjev, investiranih v tej državi.

Ložanska konferenca bo usoda Evrope Odločne besede kancelarja dr. Brüninga — Nemčija je radi vojne že zadosti trpela in noče še več

BERLIN, 9. maja. Državni kancelar stopnikom tiska obširno izjavo, v ka za enakopravnost Nemčije. Nesreča m blagostanje, drugim pa pušajo le še vilegijev, tudi ne glede oboroževanja, želja in odločno hotenje vsega naroda isto. Vsak Nemec ve, da jih ni mogo vse sedanje svetovne zmede. Nemčija mora sedaj biti konec žrtev. Ložanska kazala ne le usodo bodoče Nemčije, problem ne bodo uredili, potem bo lo Evrope.

TOČA NAD SUBOTICO.

SUBOTICA, 9. maja. Včeraj popoldne je divjal nad Subotico in okolico hud vihar s točo, ki je bila velika ko golobja jajca. Napravila je zelo veliko škodo, posebno po vinogradih in vrtovih, pa tudi po poljih. Vihar je v mestu poškodoval tudi nekatere hiše.

Vreme.

Današnja vremenska napoved (opol dne): Zopetno poslabšanje s padavinami in nižjo temperaturo.

Pri hemoroidalni bolezni, zagatenju, natrganih črevih, abscesih, sečnem pritisku, odebelitih jetrih, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, hudem srčnem utripanju, napadih omotice, prinaša uporaba naravnih »Franc Jožefove grenčice« vedno prijetno olajšanje, čisto tudi popolnoma ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni svetujejo v mnogih slučajih, da naj pijejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer pol čaše »Franc Jožefove« vode. »Franc Jožefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Absolutna zmaga levice v Franciji

Levičarji imajo sami absolutno večino 22 mandatov — Bodoča voditelja sta Herriot in Blum

PARIZ, 9. maja. Včeraj so se vršile v 376 volivnih okrajih ožje volitve za francosko zbornico. Glavna borba se je bila med desnico in levico, ki se je končala zmagovito za poslednjo. Razdeljenih je sedaj 610 poslanskih mandatov, dočim bodo volitve v kolonijah za 5 preostalih mandatov šele prihodnjo nedeljo.

Po uradnih podatkih so dobile posamezne skupine sledeče število mandatov: skrajna desnica 5 (prej 7), desnica 130 (144), desničarski centrum 63 (96), cetrum in levičarski centrum 61 (83), radikalni socialisti 50 (48), socialisti (Leon Blum) 130 (111) ter komunisti in soc. komunisti 21 (11).

PARIZ, 9. maja. Včerašnje volitve so potekle pod vtisom Doumerjeve smrti. Tragični dogodek pa ni prav nič vplival na izid, kakor se je sicer splošno pričakovalo. Udeležba je bila nekoliko manjša kakor 1. maja. Podoželje je glasovalo večinoma levičarsko. Zmaga levice presega vsa pričakovanja. Levičarske frankcije (radikalni socialisti, socialni republikanci in socialisti) imajo brez levega centra in komunistov sami 330 mandatov, 22 preko absolutne večine, dočim je štela Tardieujeva večina le 259 poslancev. Najbolj so napredovali radikalni socialisti, ki so pridobili 44 mandatov, ter socialisti, ki so jih pridobili 19. Tardieujevci so izgubili 33 mandatov.

PARIZ, 9. maja. Listi se obširno bavijo z izidom včerašnjih ožjih volitev.

»Matin« piše, da se je že po prvih volitvah pričakovalo, da bo levica porastla, včerašnja zmaga pa je preseгла vsa pričakovanja. »Journal« ugotavlja nepričakovano veliko zmago levice. Dosedanja opozicija bo imela v parlamentu trdno večino. »Petit Journal« pravi, da Leon Blum in Eduard Herriot sedaj lahko prevzmeta v svoje roke vladu in usodo Francije. »Populaire« napoveduje, da bodo socialisti porabili zmago levice za utrjevanje delavskih pravic in svetovnega mira. Socialistično radikalna »Republique« napoveduje Tardieuju boj, če bi se še kot ministrski predsednik pojavil v parlamentu. Sedaj je čas, da prevzame vodstvo Herriot. »Volonté« se pa zavzema za to, da bi bil jutri izvoljen za predsednika republike Painlevé.

Volitev francoskega predsednika Imenujejo se štirje kandidati — Pogreb pokojnega Paula Doumerja

PARIZ, 9. maja. Narodno predstavništvo se sestane jutri, v torek ob 10. uri dopoldne v Versaillesu, da izvoli novega predsednika republike. Voliti bodo še stari poslanci, ker poteče rok njihovih mandatov šele 31. maja. Poleg Painlevéja in Lebruna bosta kandidirala tudi bivši predsednik Gaston Doumergue in levičar de Jouvenel. Sodijo, da se bo med prvimi tremi kandidati dosegel sporazum.

Pogreb pokojnega predsednika Paula Doumerja bo v četrtek. Truplo je bilo položeno na mrtvaški oder v elizejski palači, kjer je bila posneta tudi njegova mrtvaška maska. Pred odrom se zbira ogromno množico ljudstva, da se posloje od nesrečne nedolžne žrtve zmedenega terorista.

Unitarizem ali federacija

Velik govor dr. Marinkoviča — Narod naj glasuje, ali hoče unitarizem, federacijo ali separatizem

BEOGRAD, 9. maja. Včeraj je bila v Nišu velika konferenca zaradi izvolitve začasnega odbora JRKD Moravske banovine, na kateri je imel ministrski predsednik in zunanji minister dr. Voja Marinković vlepomemben političen govor. Med drugim je dejal: S sprejetjem nove ustave smo se pričeli vračati k normalnemu političnemu življenju, ki pa ne more biti pravilno, če se narod pravilno ne opredeli. Opredelitev se mora izvršiti glede na velika vprašanja, ne pa na postranska. Na državno politiko ima vpliv in zakone ustvarja večina parlamenta, v našem prejšnjem strankarskem življenju pa ni o politični parlamentarni večini odločalo glasovanje volilcev, temveč se je večina ustvarjala šele v parlamentu v popolnoma nasprotnem pravcu od onega, ki je vodil volilno agitacijo. Tako je prišlo do docela nenaravnih koalicij, do raznih avitičnih parlamentarnih kombinacij, ki so bile pravi vzrok neuspehov. Tega v bodoče ne smemo več dopustiti, ako hočemo zagotoviti po-

polnoma svoboden izraz narodne volje. Želimo, da se narod ne bo varal, temveč, da bo vedel, kakšna parlamentarna večina ima delati, in kako bodo poslanci v parlamentu postopali. V naši državi obstoja osnovno vprašanje, ki je važnejše, kakor vsa druga, ker so vsa druga odvisna od njega. To je vprašanje: ali hočemo edinstvo naroda in države, unitarizem ali federacijo ali pa separatizem. Dokler to vprašanje ne bo rešeno, dokler bodo v naši državi elementi, ki ne stoje na načelu narodnega in državnega edinstva, se po drugih osnovah ne moremo deliti.

To prvo osnovno vprašanje se mora najprej odpraviti z dnevnega reda. Narod mora biti najprej pozvan, da k temu vprašanju pošteno oglasa in ne obenem o 99 drugih. Povsem je naravno in potrebno, da se vsi sporazumemo, da rešimo to vprašanje skupno, kakor smo ga pričeli skupno reševati l. 1912. Opredelitev za eno ali drugo se mora izvesti takoj.

Občevanje s slabimi knjigami je
često nevarnejše kot občevanje s
slabimi ljudmi

HAUFL

Slovo g. Trbuhovića od Maribora.

Gospod Djuka Trbuhović, bivši prvak beograjske operete, se po dveh sezonah uspešnega delovanja kot režiser in tenor na mariborskem gledališču poslavlja od nas. V tem razmeroma kratkem času si je pridobil vsesplošnih simpatij; vselej je ugajal kot pevec, njegove režije pa so bile temeljite in so prinesle nekaj novega. Spominjamo se samo »Aleksandre«, »Prodane neveste«, »Grofa Luksenburškega«, »Zemlje smehljaja« in »Viktorije«. Kot pevec je še v najboljšem spominu iz »Lutke«, »Ciganske ljubezni«, »Prodane neveste«, »Cirkuške princeze« in »Viktorije«. Kot človek izredno simpatičen in odkrit ter vedno prijeten družabnik, si je pridobil v Mariboru mnogo prijateljev in znancev. Gotovo bodo Mariborčani s polnoštevilnim obiskom njegovega poslovnega večera, ki bo v sredo z zadnjo predstavo operete »Viktorija in njen huzar«, pokazali, da vedo ceniti odhajajočega umetnika in njegove zasluge za naše gledališče.

Praznik naših gasilcev.

Včeraj so tudi mariborski gasilci proslavili svojega patrona in zaščitnika sv. Florijana, ki je obhajal svoj god že preteklo sredo. Zbrali so se zjutraj na Glavnem trgu in odkorakali v stolnico k službi božji. Po maši pa je bila v društveni dvorani domača proslava.

Iz srednje šolske službe.

V višjo položajno skupino so napredovali: Josip Pirnat, profesor tukajšnje realne gimnazije; Hinko Vodnik, profesor realne gimnazije v Ptuj in Mirko Govekar, strokovni učitelj tukajšnjega državnega moškega učiteljskega.

Iz carinske službe.

V glavno carinarnico Maribor so premeščeni cariniki: Dragotin Valjak iz Soluna, Josip Amon iz Subotice, Mladen Perić iz Koprivnice in Julij Vapa iz Gornje Radgone. K carinarnici na Rab pa je premeščen iz Maribora carinik France Žic. K dravograjski carinarnici sta premeščena pomožna carinika Oskar Kolar iz Prahovega in Marinko Mitrovič iz Osjeka. K glavni carinarnici v Beograd je premeščen tudi pomožni carinik Nikola Čukanović, doslej uslužben pri mariborski glavni carinarnici.

Službeni list

Dravske banovine objavlja v letošnji 36. številki uredbo o dopolnitvi uredbe o razporejanju zvaničnikov I. in II. kategorije in služiteljev v prometni službi, pravila o opravljanju mojstrskih izpitov, nadalje navodila o nadzorstvu nad prodajo opojnih drog na drobno, ratifikacijo avtomobilne konvencije za Gdansk, pristop Zedinjenih ameriških držav h konvenciji o izboljšanju usode ranjencev, razne objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letošnjem letu in izpremembe v staležu državnih in banovinskih uslužbencev na področju dravske banovine.

Poštna tombola

priljubljena za včerajšnjo nedeljo, je zaradi slabega vremena preložena na nedeljo po Binkoštih 22. t. m.

Obrtniški sestanek.

Skupna obrtna zadruga vabi svoje članstvo, da se udeleži obrtniškega sestanka jutri v torek ob 20. uri v Gambri-novi dvorani. Predaval bo zbornični tajnik dr. Pless Ivan o obveznem zavarovanju obrtnikov.

Otrok ponesrečil.

V Vojašniški ulici se je pripetila včeraj dopoldne huda nesreča. Z okna prvega nadstropja je padel 3-letni Dekortijev sinček Bogomir na cementni tlak, kjer je s popolnoma zdrobljeno čeljustjo obležal nezavesten. Reševalni avto je otroka takoj prepeljal v bolnišnico. Kakor pripovedujejo domačini, se je fantek v trenutku, ko se je mati odstranila iz kuhinje, splazil na okno, ki je bilo odprto, in strmoglavil na zemljo.

Carinski dohodki v aprilu.

V preteklem mesecu so znašali dohodki tukajšnje carinarne: uvoz 3,890.278, izvoz 421 dinarjev. Skupni dohodki z raznimi taksami so znašali 4,793.365 Din.

Velika gasilska vaja mariborske župe

Požar v Pekrah — Tehniški napredek 7 društev — Uspešna revija

V zadnjih letih opažamo v Mariboru in njegovi okolici težnjo po čim boljšem tehničnem napredku gasilskih društev. Ideja bratske pomoči, ohranitve imetja in življenja je našim »tilim junakom« vzvišena nad vse. To se je pokazalo tudi včerajšnjo nedeljo, ko je mariborska gasilska župa z II. okrožjem preizkusila svojo pripravljenost.

Ob 14.55 je zagrmel s Kalvarije topič, ki je daleč naokrog oznanil velik požar v Pekrah. Društva se niso smela pred alarmom pripraviti za odhod, kar je poveljstvo kontroliralo tudi v leteči avtokoloni. Vodstvo vaje je bilo v rokah župnega nadzornika g. Kaloha, župana v Studencih. Veliko zanimanje za napredek gasilstva v svojem območju je pokazal okrajni glavar za desni breg gosp. Makar, ki se je na licu mesta prepričal o delovanju vseh 6 društev, ki so razmeroma izredno hitro prihiteli na kraj fingiranega požara sredi vasi v Pekrah. Domače gas. društvo v Pekrah je nastopilo že v 2 minutah in motorna turbinka je v 2 nadaljnjih minutah že iz dveh cevi brizgala vodo nad 30 m visoko. Sodelovalo je 23 gasilcev. Drugi so prihiteli Radvanjčani na avtomobilu, ki je bil nabavljen lani: 5 minut po alarmu so bili v Pekrah in v 2½ in 4 minutah je turbinka že delovala. Eno minuto za

njimi so pridrveli Studenčani s 13 možmi, ki so po 2 ozir. 3 minutah z dvema cevima napadli določeni objekt. S svojo mirnostjo in dobro organizacijo so zbujali splošno pozornost. 8 minut po alarmu je privozil 1. del gasilcev iz Maribora, 2 minuti pozneje mu je sledil 2. avto. V 3 ozir. 4 minutah so brezhibno delovali s 5 cevmi. 14 minut po alarmu je prispelo gas. društvo iz Razvanja, ki je v 4 ozir. 5 minutah bilo v akciji. Gasilni društvi Studenci-delavnica drž. žel. in Kamnica sta bili prisotni brez orodja. Hočani zaradi zadržkov niso prispeli. Skupno je stopilo v akcijo nad 100 gasilcev. Veličasten je bil pogled na »prostor požara«, ki ga je oblikovalo v visokih curkih 13 cevi brezhibno delujočih najmodernejših turbink. Po 25 minutah je bila vaja končana. Izvedena je bila po načrtu, ki ga je izdelal Studenčan gosp. Utrih.

Po vaji sta sprejela raport vseh moštev g. nadzornik Kaloh in dr. Makar, ki sta ugotovila uspešnost in pripravljenost najbližjih mariborskih društev. G. okrajni glavar je izrazil vsem gasilcem svojo zahvalo in priznanje. Meščanom in okoličanom pa lahko lega v srca kolikor toliko mirna zavest varnosti, saj nas čuva krepka četa, vsega pripravljena prihiteti bližnjemu v pomoč.

Dijaki se priporočajo.

Dijaki drž. klas. gimnazije v Mariboru se nam predstavijo jutri v torek vnovič na oderskih deskah v dvorani Zadrugne gosp. banke. Ponovili bodo Nušičevo satirično komedijo »Narodni poslanec«, s katero so želi pri prvi uprizoritvi burne aplavze celo ob odprti sceni. Prvo predstavo je posetilo mnogoštevilno občinstvo, katero pa je tvorilo večinoma le dijaštvo; ostali ljubitelji mladine in tisti, ki ob vsaki priliki naglašajo, da današnja dijaška mladina nima smisla za drugo kot za sport, pa so se zopet odlično izkazali s tem, da so resno hotenje in stremljenje dijakov »podprli« s svojo odsotnostjo. Zato upajmo, da bodo zdaj to popravili in obiskali predstavo. Torej jutri ob 20. uri vsi v dvorano Zadrugne banke.

Ljudska univerza v Mariboru.

V petek 13. t. m. bo predaval g. univ. prof. dr. Bilimović iz Ljubljane o vplivu svetovne krize na narodno-gospodarski in finančni položaj Jugoslavije.

Slovensko obrtno društvo

priredi jutri v torek ob 20. uri v Gambri-novi dvorani obrtni sestanek. Predaval bo o obveznem zavarovanju obrtnikov zbornični tajnik g. dr. Pless Ivan kot najboljši poznavalec socialnega zavarovanja. Zato je v interesu vsakega obrtnika, da se tega poučnega predavanja udeleži. Po predavanju bo izvolitev pripravljalnega odbora, ki bo imel nalogo pripraviti pravila za izvedbo obveznega zavarovanja obrtnikov.

Obup nad življenjem.

Preteklo soboto zvečer je 31letna Helena K., stanujoča v Jelačičevi ulici, v samomorilnem namenu izpila večjo količino lizola. Še pravočasno so svojci opazili njeno obupno dejanje in spravili nesrečnico v tukajšnjo bolnišnico, kjer so jo rešili prostovoljne smrti.

Tragedija mladega dekleta.

V bližini Sv. Janža na Dravskem polju je naplavila Drava truplo nesrečne mladenke Elizabete Faleževe, ki je, kakor smo to nedavno poročali, skočila pri Dupleku v Dravo in utonila. Truplo so pokopali na pokopališču pri Sv. Janžu.

Konji so se splašili.

Prevoznik Ivan Kos je preteklo soboto zvečer razkladal za neko zasebnico v Jenkovi ulici pohištvo. Pri etem so se nenadoma splašili konji in zdirjali proti Gosposki ulici, kjer so se zaleteli v izložbeno okno trgovca Kormana in razbili roló, štiri šipe ter poškodovali tudi okenski okvir, da je škoda nad 6000 Din. Močno pa se je poškodovalo tudi pohištvo, ki je bilo popadalo z voza.

Žrtev fantovske podivjanosti.

V Ranči so v soboto zvečer tamošnji fantje s koli in noži napadli 28-letnega possteniškega sina Josipa Napasta, na katerega so imeli neko jezo, in so ga težko poškodovali. Fant je bil prepeljan v tukajšnjo bolnišnico, z njegovimi sovražniki se bodo pa pomenili orožniki.

Vinogradniške prireditve v Ptuj

Občni zbor Vinarskega društva — Vinogradniški kongres in vinska razstava

V soboto zvečer je imelo Vinarsko društvo za Dravsko banovino v Mariboru v veliki dvorani ptujskega Narodnega doma svoj šesti letni občni zbor. Udeležili so se ga številni delegati vseh podružnic, zastopnik kmetijskega ministrstva gosp. Ranković iz Beograda, zastopnik banske uprave g. inž. Zidanšek iz Ljubljane, zastopnik Kmetijske družbe g. inž. Lah, ptujski župan g. Jerše in drugi. Predsedoval je narodni poslanec g. Lovro Petovar. Tajniško poročilo je podal g. Zabanik. Društvo ima 15 podružnic in 2544 članov in 34.886 Din premoženja. Lanski promet je znašal 220.491 Din. Nadalje je občni zbor razpravljao o vseh nujnih vprašanjih, ki zanimajo vinogradnike. V novi odbor so bili izvoljeni večinoma dosedanja funkcionarji pod predsedstvom g. Lovra Petovarja in podpredsednika g. Ivana Vesenjaka iz Maribora.

Včeraj dopoldne je pa bil v ptujskem

Narodnem domu kongres vinogradnikov. Otvoril in vodil ga je zopet g. Petovar. Udeležili so se ga poleg zastopnikov vlade, banske uprave in občine tudi visokosolci agronomi iz Ljubljane. Kongres se je izrekel proti monopoliziranju izvoza vin, sprejel načrt inž. Lukmana iz Ljubljane glede sestave trsnega sortimenta za Slovenijo, ki se razdeli v 11 okolišev, predlog o ureditvi trtnic in ob koncu resolucijo, ki obravnava vsa aktualna vinogradniška vprašanja.

Ob 11. uri je bila v Društvenem domu slovesna otvoritev vinske razstave in sejma, katerega je v imenu zadržanega pokrovitelja, bana g. dr. Marušiča, otvoril g. inž. Zidanšek. Razstavilo je 80 vinogradnikov preko 3000 buteljlik vina. Zastopani so vsi vinorodni kraji Slovenije. Razen tega so razstavljene tudi še razne naprave, vrste orodje itd. Popoldne je bil izlet v Haloze.

Detektiv v omari

Nenavaden doživljaj je imela te dni sobroga nekega industričarja v Berlinu. Prišla je bila pozno ponoči domov, se slekla s pomočjo svoje služabnice in baš hotela leči, — ko je v svoji uzidani omari, veliki kakor soba, naenkrat slišala nekaj zaropotati.

Meneč, da je padla kaka obleka z obošala, je odprla omaro — in zagledala notri moškega, ki ni mogel biti drugega kakor vlomilec. Gospa je hotela zavpiti, a je že začutila na ustih roko tega človeka, ki ji je vljudno velel, naj bo tiha in naj leže v posteli. On da ni nikakršen vlomilec, in prosi, naj mu oprostí, če bo v odsotnosti gospoda soproga prebil noč v omari. Milostiva naj bo prepričana, da se ji ne bo zgodilo nič hudega...

Tedaj se je dami posvetilo v glavi: To je bil detektiv njenega moža, ki jo je že dolgo sumničil. Vendar bi mu ne bila prisodila take podlosti. Tujec je dami potrdil, da ga je naročil gospod soprog, hkratu pa ji je zatrdil, da je milostiva napravila nanj tako globok vtis, da gotovo ne bo ničesar izdal, naj se zgodi karkoli v tej sobi...

Gospa ga je ogorčeno zavrnila, da tu pač ne bo prišel na svoj račun, in ga je nato pozvala, naj se odstrani, ker bi šla rada k počitku.

Zdaj jo je detektiv zaprosil, naj pove svojemu soprogu, da ga je še-le zjutraj zapazila v omari. »Jaz bom svojemu možu vse nekaj drugega povedala!« je bil odgovor. Nepovabljeni gost je še nekaj časa špijoniral po sobi, naposled je gospa pozvonila služabnici in mož se je moral odstraniti.

Gospa od jeze ni mogla zaspiti — in ko se je njen mož ob osmih zjutraj povrnil s poslovnega potovanja, se ga je takoj lotila. Tedaj se je pa izkazalo, da mož ni o vsem tem prav ničesar vedel. On ni bil naročil nobenega detektiva. In ko sta gospod in gospa preiskala sobo, se je izkazalo, da je zmanjkalo ves gospojin nakit in tudi njena torbica z denarjem.

S policije.

Policija je snoči aretirala dve Marički radi tajne prostitucije; neki Ermin P. in Karl S. pa sta bila aretirana zaradi razgrajanja. Oba so vtaknili čez noč v policijske zapore, kjer sta si ohladila prevročo kri. — Na policijo so privedli danes dopoldne nekega trgovskega potnika Z. M. ki ga iščejo varnostne oblasti zaradi sleparij. Oddan bo sodišču, kjer mu bodo temeljito izprašali vest.

Promet z Avstrijo in Madžarsko.

Na našo sobotno brzojavno vest o ukinitvi direktnega osebnega prometa z Avstrijo in Madžarsko smo dobili uradno pojasnilo, da se omenjena naredba nanaša le na kupovanje vozniških listkov. Vozni listki so se doslej lahko kupovali na vseh avstrijskih in madžarskih postajah za vse naše, odslej pa se bodo dobili samo do zadnje obmejne postaje. Prestopanje potnikov pa zaradi tega ne bo potrebno.

Pred sodiščem.

Obtoženec, vi ste že devetkrat predkaznovani zaradi žepne tatvine. Koliko ste dobili zadnjikrat? Samo tri dinarje, gospod sodnik!

Ona: Uh, da sem vzela tebe za moža! Bolj neumne gosi od mene je ni na svetu! On (pomirjevalno): No, no, Rozalija! Ona: Molči! Ne ugovarjaj mi vedno!

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Ponedeljek, 9. maja. Zaprt.

Torek, 10. maja ob 20. uri »Spreobrnitev Ferdinanda Pištore«. Ab. B.

Sreda, 11. maja ob 20. uri: »Viktorija in njen huzar«. Izven. Poslovilna predstava g. Djuke Trbuhič.

Četrtek, 12. maja ob 20. uri: »Spreobrnitev Ferdinanda Pištore«. Ab. C. Zadržna predstava v sezoni.

Konec gledališke sezone bo v četrtek, 12. t. m. Dotlej bodo še te-le predstave: v torek repriza Langerjeve komedije »Spreobrnitev Ferdinanda Pištore«, ki je na sobotni premijeri dosegla velik uspeh. — V sredo, 11. t. m. je poslovilna predstava režiserja in tenorja Djuke Trbuhiča! Kot zaključna predstava letošnje sezone pa bo v četrtek druga repriza Langerjeve komedije »Spreobrnitev Ferdinanda Pištore«. Porabite bloke!

Gledališki abonenti, izmed katerih so nekateri s plačevanjem abonmana v velikem zaostanku, so najlepše naprošeni, da poravnajo svoje obroke čimprej pri gledališki blagajni.

*

»Spreobrnitev Ferdinanda Pištore«

Premijera Langerjeve komedije.

Med doslej pri nas igranimi komedijami Čeha Františka Langerja je »Spreobrnitev Ferdinanda Pištore« najbolj iskreno neprisiljena, življenjsko resnična in zato najboljša. Obenem pa je tudi oblikovno dovršena; povsod spričuje avtorjevo moč pri izoblikovanju snovi, uravnavanju zapletljajev, razvoja in govorice. Ker pa je tipično praška, odnosno velemestna, se je pri nas dokaj izgubila njena prvotna barvitost in učinkovitost neposrednost.

Režiser g. Jože Kovič se je lotil svojega posla spretno in z vidno vnemo ter znova potrdil, da je pri režiranju komedij najbolj dovršen oblikovalec. Ustvaril si je svoj slog, ki je dober, le malo preveč se ponavlja, prehaja v neko določeno šablono. Isto velja za njegove inscenacije. Preveč ljubi konstruirane, pisane pobarvane ploskve, ki so lesene, mrtve, neokretne. Pogodi pa o kolje, da veš takoj, kje se odigrava zgodba, ki je na sporedu. Pri »Spreobrnitvi Ferdinanda Pištore« se mu je poseben posrečilo drugo dejanje.

Ferdinanda Pištore je upodobil režiser sam, in sicer z ognjem in zanosom, ki se je prelival iz nižin v višine in iz višin v nižine. Bil je zares naraven človek velemestne periferije. Zamerim mu le prečesto skakanje po mizah, ki učinkuje patetično. Z njim se efekt ne povečuje, ampak kvari. Patosa pa se je poslužil tudi kdaj pa kdaj v ostali igri. G. Pavle Kovič si je izredno posrečeno zamislil starega Pištore in ga tudi dosledno odigral vse do konca. Ustvaril nam je nov tip v galeriji svojih kreacij. Prav tako dosledno zasnovan in podan je bil knez g. Bojana Medvena, ki je pokazal, da je tudi dober karakterni igralec. Le malo preveč pretirano je v podrobnostih karikiriral tega ruskega emigrantskega knjaz. Profesor aritmetike in naiven reševalec človeških duš Kosterna je našel v g. Maksu Furijanu adekvatnega interpreta. Višji komisar Falts je zaživel v g. Pavlu Rasbergerju, natakara pa v g. Franu Tovorniku. G. Edo Grom je odigral epizodno vlogo bankirja, g. Gorinšek stražnika, g. Harastovič Dostala, ga. Savinova je pa podala nepopoljšljivega tatiča.

Moškimi tipom so dodale naše igralke posrečene ženske like. Ga. Milena Zakrajškova se je močno vživela v Pištorevo ženo Irmo, gđ. Elvira Kraljeva pa v sestro Terezo. Značaj obeh je bil srečno pogoden. Posebno dovršena je bila prehodna igra gđ. Kraljeve v tretjem dejanju. Njima je pridružil gđ. Ema Starčeva svojo Kamilo, katero pa bi bila lahko oblekla malo manj značilno. Gđ. Starčeva ljubi sploh premočne poteze. Epizodna vloga gospe Dostalove je v igri ge. Založnikove zrastle v značaj. Sploh je bil to večer posrečeno izoblikovanih značajev, ki so skoraj razprodano gledališče dobro zabavali.

-r.

Sokolstvo

Sokolska župa Maribor.

Seja župnega tehničnega odbora bo v sredo, 11. t. m. ob 20. uri v župni sobi v Narodnem domu.

Predavanje o zgodovini Čehov in Slovakov.

Spričo ogromne udeležbe na prvem tem predavanju se isto ponovi v sredo 11. t. m., z začetkom točno ob 8. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma (I. nadstropje). Zlasti ono članstvo in naraščaj, ki se namerava udeležiti praškega zleta, naj v lastnem interesu to velezanimivo in poučno predavanje obišče! — Dobrodošli so nam seveda tudi pripadniki ostalih bratških Sokolskih društev. — Zdravo!

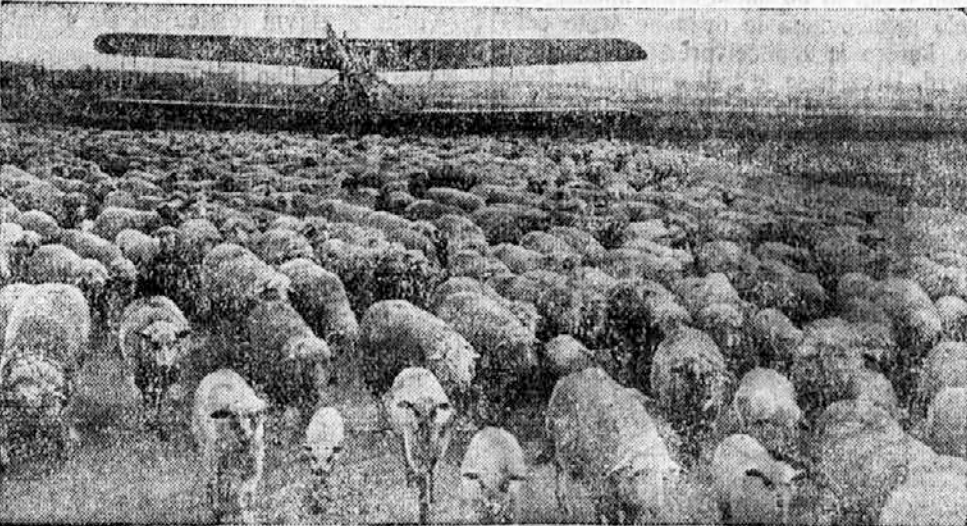
Sokol Sv. Lenart v Slov. gor.

Po sklepu zbora društvenih in četnih prosvetarjev je bil na praznik Vnebohoda v našem sokolskem domu administrativni tečaj za društva in čete slovenjgoriškega okrožja. Na tem tečaju, katerega so se udeležili društveni in četni blagajniki, tajniki in matrikariji, se je predelala praktično potrebna snov na podlagi društvenih poslovnih knjig in tiskovin. Kot predavatelji so sodelovali člani matičnega društva, in sicer brat načelnik, brat blagajnik in brat prosvetar. Upamo, da bo tečaj rodil zaželjene uspehe.

Sokol Mala Nedelja.

Tukajšnja sokolska četa priredi na binkoštno nedeljo ob 15. uri v Društvenem domu svojo prvo akademijo, združeno z materinsko proslavo. Na sporedu bodo telovadne točke članov in moškega naraščaja, petje moškega in mešanega zbora, koncertne točke godbe na pihala. Deca uprizori otroški prizorček v počaščenje naših mater, dramski odsek pa novo spevigr »Srce in denar«. Po akademiji bo prosta zabava. Vabimo bratska društva in prijatelje Sokolstva od blizu in daleč k obilni udeležbi. Na binkoštno nedeljo vsi na Sokolsko akademijo k Maji Nedelji. Zdravo!

Letališče kot ovčji pašnik

Na brinskem letališču Tempelhoferfeld domuje čreda tisoč ovac. Imajo jih zato, da sproti popasejo travo in da dobro steptajo tla.

Odisejada nemškega vojaka

Vrnitev zadnjega Nemca iz francoskega vojnega ujetništva

Te dni se je vrnil iz francoskega vojnega ujetništva zadnji Nemec, učitelj obrtne šole Paul Schwartz, ki je v teh dolgih letih preživel vse strahote, ki si jih v sedanji moderni dobi moremo zamisliti. Schwartz je bil ujet 1. 1918. kot nemški vojak, pridržen špionažni policiji in postavljen pred posebno sodišče, kjer so poleg vsega tega ugotovili tudi še to, da je pravzaprav bil rojen na Korziki in da je francoski, ne nemški državljan. Toda hoteli so ga kljub temu pomilostiti, če izda neke skrivnosti in osebe špionažne policije. Schwartz se ni vdal. Izdal ni ničesar in je zato moral ostati v ječi vse do 1. 1919., ko so se drugi nemški vojni ujetniki že vračali domov.

Naposled mu je bil povratek sploh onemogočen; vojno sodišče ga je namreč obsodilo na deportacijo na Vražji otok, ki spada h kaznijski koloniji Cayeni v Južni Ameriki. V francoskih vojaških zaporih je ostal Schwartz do 1. 1921., ko so ga vkrcali na vojno ladjo in prepeljali preko Atlantskega oceana na Vražji

tok. Za njegovo usodo je že tedaj doznala tudi nemška in francoska javnost in mnoge odlične osebnosti so se z yso silo zavzele za njegovo pomilostitev. Med onimi, ki so se borili za njegovo svobodo so bili nemški poslanik v Parizu, profesor Grimm, Paul Boncour in drugi. Boncour se je posebno trudil, da bi dobil v roke akte vojnega sodišča in jih spravil pred civilno, toda uspeha ni dosegel.

Šele letos je Schwartzovim zagovornikom uspelo doseči pomilostitev in zadnji nemški ujetnik iz svetovne vojne je bil meseca marca obveščen, da se sme vrniti domov v Nemčijo. Pred nekaj dnevi se je vkrcal na parnik »St. Rafael« in odšel v Paramaribo, glavno mesto sosedne nizozemske kolonije Surinam. Na obrežju je srečal nemškega konzula, ki mu je prišel naproti in to je bil prvi Nemec, katerega je videl po dolgih 13 letih. Nemško je govoril že bolj slabo, zato pa se je v ujetništvu naučil govoriti francosko, špansko, italijansko, arabsko in hebrejsko. Konzulova rodbina ga je sprejela, oblekla in nahranila.

O svojem življenju v ujetništvu je Schwartz pripovedoval mnogo zanimivega. Vražji otok se lahko prehodi v 15 minutah. Po prvih 15 dneh življenja na njem se zdi vsakemu deportirancu, da je absolutno nemogoče ujeti v njegovo

Sport

Stafetni tek za Shellov pokal

Veliko zanimanje je vzbudil v mestu stafetni tek za Shellov pokal. Po vseh ulicah, koder je bilo tekanje, je tvorila publika gost spalir, zlasti velika množica gledalcev pa se je nabrala na trgu Svobode, kjer je bil cilj.

Proga je šla od ljudskega vrta po Korosčevi, Maistrovi, Kolodvorski in Aleksandrovi cesti na trg Svobode, kjer je bil cilj. Tik pred startom se je usula ploha, pomešana s točo, ki je ceste tako pokvarila, da so tekači morali gaziti blato in vlike luže. Da so zato rezultati mnogo slabši, je samoobsebi razumljivo.

Na startu se je javilo 9 stafet, ki so pritekale v cilj v naslednjem vrstnem redu:

Rapid v postavi Mühleisen, Scheibl, Pipi, Hoffer, Mesarec, Feglitsch, Barlovic, v času 4,19,4.

Železničar v postavi Stanej, Venutti, Starešina, Rak, Strahalm, Rak II. Cerar I v času 4,19,6.

Maraton v postavi Grajec, Babušek, Luči, Edi, Pirchler, Grmovšek, Vidic, v času 4,23,4.

Maribor v postavi Mile, Marjan, Tone, Gutmajer, Franci, Mušič, Karlo, v času 4,23,5. Karko je vodil do tik cilja pred Maratoncem Vidicem, pred ciljem pa je v luži zdrsnil in je moral prepustiti tretje mesto Moratoncem. Zatem so pritekale stafete Sokola I. Maraton II. Maribor II. Svoboda in Sokol II.

Izjava podružnice SPD v Mariboru.

Na zadnji plenarni seji odbora se je izčrpno obravnavalo stališče, ki ga je podružnica po svojem odboru in načelniku g. dr. Senjorju zavzemala v tekočem poslovnem letu napram drugim društvom, zlasti zimskošportnim organizacijam in posameznikom, ter vse smernice, ki so merodajne za društveno taktiko. Društ-

vo se zaveda, da mora na eni strani računati s padajočo potrošnjo planincev, na drugi strani pa skrbeti za aktivnost svojih postojank. Pri tem društvo ne sme izgubiti iz vida, da ni sportno, ampak planinsko društvo in da ima skrbeti v prvi vrsti za zimsko turistiko na Pohorju.

Ker so se pa pojavile od več strani neupravičene kritike, ki so se osredotočile predvsem proti osebi g. načelnika, je odbor na svoji označeni seji soglasno odobril nastop svojega načelnika g. dr. Senjorja, se solidariziral z njim v vseh smereh in izjavil, da je g. dr. Senjor tako v delokrogu SPD, kakor tudi v posameznih njegovih sekcijah in kot odbornik Tujsko-prometne zveze v Mariboru v odlični meri imel pred očmi interes podružnice SPD in planinstva sploh.

Zato je odbor enodušno obsodil vse napade, ki so se pojavili proti osebi dr. Senjorja, obžaluje, da se po desetletnem, nad vse uspešnem in popolnoma nesebičnem vodstvu g. načelnika izražajo neke kritike baš od neizkušenih ljudi, ki jim manjka v tem oziru vsaka praktična in moralna legitimacija. Soglasno je bilo tudi sklenjeno, da se ta sklep objavi. — Odbor.

Iz Mežice.

Slovensko planinsko društvo podružnica »Peca« Mežica-Črna javlja, da se odpre Uletova kočna na Peci za letošnjo sezono na Binkoštno nedeljo. Oba praznika ob devetih jutraj bo opravil službo božjo dr. Jehart, predsednik Aljaževega kluba.

Preskrbljeno bo vsestransko za dobro jed in pijačo ter zabavo. Od tega dne dalje bo kočna stalno oskrbovana do pozne jeseni in bo nudila turistom vse udobnosti. Zveza z avtobusom od vseh vlakov do Mežice in Črne ugodna. Dostop do koč in do vrha Kordeževe glave je že mogoče brez smuči in derez, kljub temu da je na vrhu Pece še precej snega.

Vabimo torej vse ljubitelje planin, da obiščejo o Binkošti našo obmejno postojanko — sivo Peco. Cene v koči so znatno znižane.

ŠIRITE »VEČERNIK«!

Vinski zakon

in kletarski vedež

Pravkar je izšla ta knjiga, ki jo je spisal znani odlični strokovnjak Andrej Žmavc. Važna je za vinarje, vinarske in kletarske zadruge, kletarje, gostilničarje, trgovce z vinom in spirituozi, za vinske konzumente in kletarske kontrolne organe, pa tudi za pravnika, narodnega gospodarja, organe finančne uprave in prometne ustanove. Knjigo je naročiti pri g. Andreju Žmavcu, Maribor, Gosposka ulica 50.

Specijalne trajne kodre

izdeluje najceneje A. Prelog, Studenci, Aleksandrova cesta 17. 1504

tropični samoti. Toda Schwartz je vzdržal, dasi je nekoč s še tremi Francozi skušal pobegniti. V nekem skalnatem skrivališču so deportiranci napravili primitiven čoln in se v njem odpravili na morje. Zajel jih je vihar in morali so se vrniti. Na povratku so jih opazili stražniki — in sledila je nova kazen s podaljšanjem deportacijske dobe.

Ob prostem času se je Schwartz ukvarjal z rezbarstvom in čitanjem knjig. Na Vražjem otoku je bil vse do 1. 1928., ko so ga premostili na celino v Cayeno, kjer je bil zaposlen v nekem laboratoriju vse dokler ni bil sedaj pomiloščen. V Nemčijo se je vrnil te dni. Njegov sin, ki je sedaj že 22 let star, živi v Kehl ob Reni, dočim mu je 80letna mati umrla prav ob času, ko je bil pomiloščen in tako ni več doživela njegove vrnitve. Žena ga je zapustila in se poročila z drugim. Paul Schwartz, Odisej svetovne vojne, zadnji ujetnik, je star sedaj 46 let, ko je odšel na vojno jih je pa imel 28. Za celih dolgih 18 let ga je svetovno klanje vrglo s tira normalnega človeškega življenja. Sedaj je siv, star in sam, samo njegovo znanje se je ogromno pomnožilo in izkušnje so narasle do skrajnih mej.

Zanimiva žrtev novejših svetovnih političnih zgodovine!

Curren Bell:

Lowoodska sirota

»Drevi tega ne boste doznali, sir; potrpite do jutri. Nedokončana povest Vam bodi jamstvo, da se vidiva pri zajutru; in tedaj jo končam. Sicer se moram potruditi, da Vam pripravim kaj boljšega od same vode.«

»Ti muhasti izmené, od vile rojen, in kot človek vzgojen! Ti si kriva, da se nocoj počutim, kot se nisem v dvanajstih mesecih. Da te je mogel Savel imeti za svojega Davida, bi bila brez plunke uročila hudiča.«

»Tako, sir, počesala sem Vam in uredila. Zdaj Vas zapuščam. Tri dni že potujem in dejala bi, da sem utrujena. Lahko noč!«

»Se to, Jana! Ali so bile same gospe v hiše, v kateri si bila?«

Zasmejala sem se in mu ušla; z glasnim smehom sem stekla po stopnicah. »Dobra misel!« sem se pohvalila. »Vidim, da ga s tem sredstvom nekaj časa ubranim melanholije!«

Drugo jutro sem ga slišala, kako je prav rano hodil iz sobe v sobo. Jedva je prišla Marija v kuhinjo, jo je vprašal: »Ali je Miss Eyre še tu?« Nator: »V kateri sobi je spala? Ali ni vlažna? Je li gospodična pokoncu? Idite in vprašajte jo, če kaj potrebuje in kdaj pride v prtiliče.«

Brž ko je bil čas zajutruka, sem odšla k njemu. Vstopivši zelo oprezno, sem ga videla, še preden je začutil mojo prisotnost. Bilo je res žalostno videti, kako si je telesna bolezen bila podjarmila to krepko dušo. Sedel je v naslonjaču, tih, a ne miren. Očitno je koga pričakoval. Žalost mu je bila začrtana v ostrih potezih. Bil je podoben ugasli svetiljki, ki je čakala, da jo zopet prižgejo — in jo! sam nikakor ni mogel iznova razveliti svojega obraza, kdo drugi bi mu moral storiti to uslugo! Mislila sem, da bom vesela in brezskrbna, a onemoglost krepkega moža me je zbodla v živo. Ko sem se mu približala, sem rekla z vso živahnostjo, ki sem je zmogla:

»Jasno, solnčno jutro je, gospod! Dež je nehal in lepo toplo je; kmalu pojdete na izprehod!«

Vzbudila sem radost v njegovi duši, lice mu je zaržarelo.

»Oh, ali si res tu, moj škrjanček! Prišla si, nisi od-

letela, izginila? Morda bo ura tega, kar je ptiček tvoje rodu zapel visoko nad gozdom; toda njegova pesem mi ni vzbudila ugodja, ker vzbujajoče solnce zame nima žarkov. Vse pesmi zemlje so za moje uho združene v govoru moje Janice, ki, hvala Bogu, ni preveč molčeca; ves solnčni soj, ki ga morem čutiti, je v njeni prisotnosti.«

Solze so mi stopile v oči ob tej izpovedi lastne nemoči. Kakor bi kraljevski orel, priklenjen k veji, moral prositi vrabca, naj mu priskrbi hrano. A jokavo dekle nisem hotela biti. Otrsla sem slane kapljice z lica in se lotila zajutruka.

Večji del dneva sva prebila na planem ... Iz vlažne, divje hoste sem ga popeljala na prijazno polje. Opisovala sem mu zeleno prelest trat in blestečo sinjino reba. Posadila sem ga na trš in se mu nisem branila, ko me je prižehl k sebi. Pilot je ležal pri najinih nogah. — Gospodar me je objel in dejal:

»Okrotni uhajač! Oh, Jana, kaj sem trpel, ko sem bil doznal, da si ušla iz gradu in te nisem mogel nikjer najti, ko sem preiskal tvojo sobico in ugotovil, da nisi vzela ne denarja ne dragocenosti, ki bi jih bila mogla prodati. Niz biserov, ki sem ti ga bil poklonil, je ležal v škatli, vsi kovčegi so bili zaklenjeni in prevezani, pripravljeni za svatbeno potovanje. Kaj bo moja Jana neki počela brez sredstev, brez obleke in brez denarja, sem razmišljal. Kaj si ukrenila v tisti stiski, povej!«

Ker me je tako izzival, sem mu jela pripovedovati svoje dožitke v zadnjem letu. Ublažila sem nekoliko poročilo o svoji blodnji po mortonskih goljajah in o svojem gladovanju. Da sem mu vse priznala, bi mu bila prizadela prehude bolečine; še to, kar sem mu zaupala, mu je huje ranilo zvesto srce, kot je bilo treba.

Dejal mi je, da nisem smela tako skrivaj oditi, da sem mu morala razkriti svoj namen; saj bi me ne bil prisilil, da ostanem v gradu in ga ljubim. Dasj je bil sirov v svojem obupu, me je preveč in prenežno ljubil, da bi se izprevrgel v samosilnika. Rajši bi mi bil poklonil polovico svojega imetja, ne da bi bil za to zahteval en sam poljub, nego da sem se strmoglavila brez prijateljev v daljni in široki svet. Prepričan je bil, da sem morala več prestati, nego sem hotela povedati.

»Nič ne dé, če sem res kaj trpela,« sem nadaljevala. »saj moje tegobe in nadloge niso dolgo trajale.« Nato sem mu opisala, kako so me bili sprejeli v Moor-Houseu, kako sem postala učiteljica, kako sem obogatela in na-

šla sorodnike. Večkrat sem omenila tudi Mr. St. Johna Riversa. Jedva sem končala svojo izpoved, je že vprašal:

»Tisti St. John je torej tvoj bratranec?«

»Da.«

»Tolikrat si ga imenovala, da ti je moral biti prav pogodu?«

»Jako dober človek je bil, gospod, res nisem mogla drugač, ugajal mi je.«

»Dober človek? Ali pomeni to spoštovanega, spodobnega petdesetletnika, ka-li?«

»St. John je štel le devet in dvajset let, sir.«

»Jeune encore«, bi dejali Francozi. Ali je bil droben, dolgočasen in preprost? Oseba, ki je dobra holi radi tega, ker ni vdana strasti, kot zato, ker je krepkosti?«

»Silno delaven je. Velika in vzvišena so dela, ki jih namerava izvesti.«

»A možgani? Bržkone niso mnogo prida. Nemara jasno misli, a človek skomizgne z rameni, kadar odpre usta?«

»Malo govori, sir, a kar pove, je tehtno. Njegov um je prvovrsten, bi dejala, ne baš dovzeten, a krepak.«

»Spreten mož, kaj?«

»Zelo spreten.«

»Izobražen?«

»St. John je znamenit učenjak.«

»Zdi se mi, da Vam ne ugaja njegovo vedenje. Mračnjak je, prenapet, dlakopec?«

»Nikoli se nisem obregnila obenj; njegove manire so bile brez graje, če kaj vem. Olikan, miren, spodoben je bil.«

»In kašne vnanjosti je bil? Pozabil sem že, kako ste mi ga opisali — nekaj sirov župnik, ki ga duši ovratnica, vzvišen na svojih čevljih z debelimi podplati, kaj?«

»St. John se okusno oblači. Brhek mož je, visok, lep, modrih oči, z grškim profilom.«

Zamrmral je zase: »Vrag ga vzemi!« meni pa je dejal: »Ali Vam je ugajal, Jana?«

»Da. Mr. Rochester, rada sem ga imela; toda to ste me že prej vprašali.«

Ugenila sem, kaj je nameraval moj izpovednik. Ljubosumnost ga je mučila. Zbadala ga je, a ti bodljaji so bili zdravi; branili so ga ostrih zob otožnosti. Zato tudi nisem hotela te kače takoj umoriti.

Bela divjakinja v avstralskem pragozdu

Iz Melbournea v Avstraliji je prispela vest, da je ameriški raziskovalec Paul Withington našel na svojem zadnjem potovanju po Zahodni Avstraliji med domačimi divjaki belo žensko, ki že enajst let ni videla nobenega človeka. Belega plemenca. Našel jo je v nekem gozdu ob severozapadni obali, ki je še nekolonizirana. Da ni domačinka, je spoznal samo po njeni svetlejši koži in dolgih plavih laseh, dočim imajo tamkajšnji divjaki vsi samo črne, kajti sicer se od njih ni razlikovala ne po obleki, ne po govorici in običajih. Angleško je govorila že zelo slabo, vendar mu je povedala, da je prišla v to nenavadno družbo tik po svetovni vojni, ko se je vozila na neki ladji, ki se je tam v bližini potopila. Srečno je priplavala na obrežje, kjer so jo sprejeli divjaki in skrbeli zanjo. Pozneje je ostala pri njih prostovoljno in tudi Withingtonovo povabilo, naj se mu pridruži in zapusti divjake, je odklonila. Dejala je, da je v divjaškem življenju bolj srečna kakor bi mogla biti med civiliziranci. Ženska je stara šele okoli 30 let. V Melbourneu so ugotovili, da je čudna ženska neka angleška uradnica, o kateri so mislili, da se je pri omenjeni nesreči utopila.

Okupacija in aneksija Antarktide

Velika nova ameriška ekspedicijska na južni tečaj.

Geografska družba Zedinjenih držav pripravlja novo veliko ekspedicijsko na južni tečaj, ki bo nadaljevala znanstveno delo proučevanja te neznane šeste celine, katero je začel pred leti admiral Byrd. Družba se je tudi obrnila na Byrda in ga zaprosila, da bi prevzel vodstvo

ekspedicijske, kar je pa zaradi slabega zdravja odklonil. Vodstvo bo zato prevzel znani Byrdov sopotnik Lincoln Elsworth, a glavni letalec bo Bernt Balchen.

Nova odprava bo tehnično mnogo bolj opremljena kakor je bila Byrdova in se

»Sijajno, Florijan! Saj si vedno želel imeti dvosedežen avto!«

Pristopajte k „Vodnikovi družbi“!

bo delila na štiri velike skupine. Na kraju, kjer je imel Byrd svoje znano taborišče »Little America«, bo zgrajeno celo ekspedicijsko mesto, ki bo lahko dajalo tri do štiri leta zavetja številnim raziskovalcem in pomočnikom. Pri delu bodo zaposleni poleg drugih tudi skoraj vsi oni, ki so spremljali Byrda in si tako že pridobili velike praktične izkušnje. Mesto bo zgrajeno še pred pričetkom pravega znanstvenega dela.

Celotni stroški te akcije bodo znašali približno milijon dolarjev. Wilkinsovo ponudbo, da bi skušal tudi pod morjem prodirati proti tečaju, je družba odklonila, in sicer zaradi prevelikih novih stroškov, ki bi s tem nastali in pa zato, ker je ekspedicijska v prvi vrsti političnega pomena. Združene države nameravajo namreč Antarktido okupirati in anektirati zase. Vsa ceremonija bo sicer bolj simboličnega pomena, gre pa vendar tudi za nekakšno rivaliteto med Ameriko in Anglijo.

Ekspedicijsko bo zopet spremljala posebna filmska odprava, ki pa ne bo napravila samo posnetkov pokrajine, ampak tudi prave filme z igralci in igralkami. Fabule filmov bodo fantastično-romantične. Eden izmed filmov bo prikazoval v obliki romana nove pokrajine »Little America«. Ekspedicijska odrine na pot prihodnje leto.

Dojenček,

star 3 mesece, se odda v popolno oskrbo v mestu Maribor. Ponudbe z navedbo oskrbnine je poslati pod šifro »Dojenček« na upravo »Večernika« do 16. maja. 1468

Dva velika lokala

z velikimi kletnimi prostori na prometnem kraju se s 1. junijem oddaja. Poizvedbe v upravi lista. 1502

Trajne kodre

specijalno izdeluje N. Novakovič,

Student Aleksandrova cesta 45 Cene zmerne! 1429

zastopniki se sprejemajo

Sotira
najprejdeniša kartoteka
Soklić, Maribor Tel. 2510

Kupim dobro ohranjeno otroško kolo. gledališka frizerka, Vetrinjska ulica 11. Grajska ulica 2. 1421

Štiri- in trisobna stanovanja s kopalnicami in pritlikinami v novi zgradbi se s 1. junijem oddajo. Poizvedbe v upravi lista. 1503

Lepo, solnčno, opremljeno sobo s posebnim vhomom in souporabo kopalnice oddam za 1 ali 2 osebi. Stritarjeva 29 I. 1501

Predno greš na potovanje ne pozabi kupiti si

Krasno izbiro po najnižjih cenah ima

KNJIGARNA IN PAPIRNICARNA
TISKOVNE ZADRUGE
MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13

nalivno pero!

Izdaja Konzorcij »Jutra« in »Večernik«; predstavniki izdajatelja in urednik: JOSIP FR. KNAPLIČ v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO PETFLA v Mariboru.